

Ved Udskrivning før Sterilisationsloven kunde ofte en seksuelt udskejende aandssvag Kvinde standses og genindlægges, fordi hun blev gravid. Man maa gøre sig klart, at dette, ganske vist højst uheldige, Faresignal med Sterilisationen er bragt ud af Funktion.

Det maa herefter vel være rettest ikke at tillade, at aandssvage — selv om de social-eugeniske Indikationer er til Stede — steriliseres, medmindre den psykiske Tilstand er saaledes, at man kan vente, at den steriliserede ude i Livet kan føre en Tilværelse, der dog i nogen Grad nærmer sig det normalt begavede Individ.

Medens der efter det anførte ikke er Tvivl om, at de omtalte simple Sterilisationsindgreb har haft en vis Værdi for Samfundet og været til nogen Gavn for de opererede aandssvage, er Vurderingen af saadanne Indgrebs eugeniske, resp. racehygiejniske Værdi langt vanskeligere, baade fordi der her vil foredes Erfaringer, der strækker sig over flere Generationer, og ogsaa — og ikke mindre — fordi Spørgsmaalet om Nedarvning af Aandssvagheden endnu desværre ikke kan siges at hvile paa tilstrækkelig sikre Kendsgerninger. En Sterilisation af aandssvage, der vilde søge sin Hovedberettigelse i eugeniske (racehygiejniske) Synspunkter, vilde derfor med Lethed kunne angribes fra den Side, der staar skeptisk eller afvisende over for eugeniske Bestræbelser. Selv om man efter Retslægeraadets Mening allerede nu dog har saa mange Undersøgelser over *de Former af Aandssvaghed*, der med ret stor Sikkerhed tør antages at bero paa defekt Arveanlæg, at man med en vis, undertiden endda ikke ringe Grad af Sandsynlighed tør slutte til Fare for Afkommet i det *konkrete* Tilfælde, saa drejer det sig dog alligevel til syvende og sidst kun om et Skøn, hvis Værdi vil kunne bestrides af Skeptikeren. Det synes derfor det sikreste, at man, saaledes som ogsaa det foreliggende Udkast gør det — tillader Sterilisation efter de let kendelige sociale Indikationer og saa i det konkrete Tilfælde mulig søger yderligere Indikation i Sandsynligheden for defekt Afkom.

Disse Synspunkter har allerede i Sterilisationsloven af 1. Juni 1929 fundet en god Løsning, idet Udtrykket „særdeles magtpaaliggende for Samfundet“ viser, at baade sociale og eugeniske Indikationer falder ind herunder paa en saadan Maade, at man snart kunde lægge mest Vægt paa de sociale Forhold og snart mere paa de arvebiologiske.

Som allerede nævnt har da ogsaa paa en enkelt Undtagelse nær alle aandssvage, der er indstillet efter denne Lov, vist sig at kunne bringes inden for dens Rammer.

„Paa to Omraader har Loven dog vist saadanne Mangler, at Ændringer her maa anses for paatrængende nødvendige. Sterilisationerne har efter Lovens § 2 kun kunnet foretages paa aandssvage, der var anbragt paa Anstalt, og som havde naaet Myndighedsalderen. Raadet kan tiltræde de i Lovforslaget i de omhandlede Henseender indeholdte Bestemmelser, men vil dog fremhæve, at det undertiden vil være ønskeligt at have en lavere Aldersgrænse end 18 Aar.“

Af foranstaaende vil det formentlig tilstrækkeligt fremgaa, at de indtil nu med Sterilisationsindgreb over for aandssvage efter Loven af 1. Juni 1929 indhøstede Erfaringer kun til en vis Grad kan udnyttes til Belysning af alle de Spørgsmaal, som Sterilisering af aandssvage frembyder. De forløbne 5 Aars Erfaringer med vor nugældende Sterilisationslov maa behandles med tilbørlig Forsigtighed og deres Betydning ikke overudnyttes, hvis man ikke vil risikere at skade Sterilisationens saa værdifulde Idé og derved bl. a. maaske ogsaa hindre dette Indgrebs Anvendelse paa de *mange andre* end aandssvage, som Samfundet vilde have lige saa stor Interesse i at forhindre i at sætte Afkom i Verden. Thi dette maa jo vel erindres: de aandssvage er vel en Del, men ogsaa kun en Del af en talstærk Gruppe Individier, hvis Avlingsmuligheder det vilde være af vital Betydning for Samfundet at faa bremset. Det maa derfor forudsættes, at § 2 i Lov af 1. Juni 1929 bevares principielt uændret. Men det maa da synes lovteknisk lidt ejendommeligt ikke hellere at lade denne Paragraf ogsaa omfatte de aandssvage, saaledes som nu (jfr. herved de indledende generelle Bemærkninger om Særlovgivning for aandssvage).

Det er i det foregaaende søgt paavist, at Indikationerne for steriliserende Indgreb over for aandssvage maa fremgaa af et meget grundigt sagkyndigt Skøn i det enkelte Tilfælde. Retslægeraadet maa derfor udtale sig imod Bestemmelsen i Lovudkastets § 6, der vil henlægge Behandlingen af Indstillinger om Sterilisation af aandssvage til et Nævn, i hvilket den medicinsk-psykiatriske, arvebiologiske o. s. v. Sagkundskab skal repræsenteres af en „Læge“. Selv om man f. Eks. vælger en Embeds-